

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Svátosti jako životní mezníky. Křest jako přechodový rituál

Autor práce: Magdaléna Jarošová

Obor studia: Teologie

Posudek vypracoval: ThLic. Michaela Vlčková, Th.D.

Datum: 24.4. 2023

Autorka si klade za cíl práce zkoumat náboženské obřady jakožto přechodové rituály v životě současného člověka. Vzhledem ke značné šíři tématu se omezuje na obřady spojené se začátkem lidského života a vstup do dospělosti. Práci člení do tří kapitol, první má přinést představení svátostí jako „životních mezníků“ v kontextu obdobných obřadů v různých náboženských tradicích, se zaměřením na začátek lidského života, jímž autorka myslí narození dítěte. Ve druhé kapitole se snaží přiblížit význam přechodových rituálů v současné společnosti. Třetí kapitola přináší výzkumnou sondu na téma: proč rodiče (matky) nechávají pokřtít své děti.

Práce je spíše povrchním ohledáním zvoleného tématu. Slabinou celého textu je omezený počet zdrojů, ze kterých je čerpáno a také časté neobratné formulace snižující stylistickou úroveň.

V oddíle 1.1.1. začátek života ve světových náboženstvích je nevhodné, když vedle obecného popisu rituálů a zvyků v židovství, islámu, hinduismu a buddhismu jsou v části věnované křesťanství uvedené velmi specifické prvky z lidové kultury Čech a Moravy (s. 11-12.) Vhodnější by bylo také zde se držet na rovině obecné nebo upřesnit, že se jedná o zvyky typické pro konkrétní kulturu v určitém časovém období. Vágní a nepřesné je vyjadřování o sekulární společnosti, která „se snaží kategoricky odstříhnout od církve jako takové, a přesto se snaží nějaké rituály mít“ (s. 11). Je patrné, že se autorka nesnažila do tématu hlouběji proniknout, ačkoli je to téma stěžejní vzhledem k cílům, které si v úvodu klade.

Také text na straně 12 (oddíl 1.1.2.) nás přesvědčuje, že neporozuměla dobře tomu, co jsou archetypální (životní) situace, tedy že se jedná o situace, které se týkají prakticky každého člověka, bez ohledu na jeho náboženské vyznání (jako je právě narození a smrt), jak je i zmiňováno na str. 7. Autorka popisuje archetypální životní situace jako doménu křesťanů, zatímco sekularizované části společnosti přisuzuje rituály typu ukončení školní docházky, poslední zvonění apod. V tomto oddíle se autorka zřejmě obešla bez studia

literatury, jak je patrné z absence odkazů na zdroje i z kvality textu. Sporné je tvrzení na s. 21, že „během celého dějinného vývoje se moc církve stále zmenšovala“.

Dotazníkové šetření, které je v práci označeno jako „výzkumná sonda“ z důvodu malého počtu respondentů (4) přináší tak málo informací, že je sporné, že její zařazení to textu bylo správným krokem. Otázkou také je, proč byl dotazník směřován pouze matkám pokřtěných dětí, jestli to byl záměr, či zda se tak stalo náhodou, že odpověděly pouze ženy.

Přes zmíněné nedostatky doporučuji práci k obhajobě a hodnotím jako velmi dobrou.